

Sygn. akt I C 467/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2013r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Andrzej Józefowski

Protokolant Małgorzata Sypek

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2013r. w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa M. T. i J. T.

przeciwko J. M.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. oddała powództwo;

II. zasądza solidarnie od powodów M. T. i J. T. na rzecz pozwanego J. M. kwotę 2 417zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych, 00/100), tytułem zwrotu kosztów procesu.

(...)

UZASADNIENIE

Powodowie J. T. i M. T. domagali się pozbawienia w całości wykonalności "wyroku" Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 19 02 2002 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 19 03 2002 roku , na podstawie którego zasądzono od powodów kwotę 40 368,90 złotych wraz z odsetkami ustawowymi w kwocie 62 091,64 złotych oraz kosztami procesu,

W uzasadnieniu pozwu powodowie podali, że na podstawie prawomocnego "wyroku" Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 19 lutego 2002 r. (sygn. akt. (...)) wierzyciel - pozwany w tej sprawie - otrzymał tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności z dnia 19.03.2002 r. i wszczął egzekucję komorniczą. W dniu 15.04.2013 r. powodowie otrzymali zawiadomienie Komornika Sądu Rejonowego (...) o wszczęciu egzekucji ze wszystkich praw majątkowych .

Powodowie wskazali, że "wyrok", na podstawie którego prowadzona jest egzekucja wydany został na podstawie Umowy nr (...) z dnia 1 marca 2000 roku o świadczenie usług przewozowych .Egzekucja prowadzona na podstawie powyższego wyroku została umorzona na mocy Postanowienia Komornika Sądu Rejonowego (...) z dnia 28.03.2009 r. w sprawie o sygn. .akt. (...)

Zawiadomieniem o wszczęciu egzekucji z dnia 10.04.2013 r. ponownie zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne .

Według powodów świadczenie z tytułu wykonawczego przestało być wymagalne z uwagi z na zaistnienie przedawnienia wynikającego z mocy art. 118 kodeksu cywilnego . Po myśli art. 125 § 1 kodeksu cywilnego roszczenie

stwierdzone prawomocnym wyrokiem dotyczącym świadczenia okresowego przedawnia się z upływem 3 lat ,co ma miejsce w przedmiotowej sprawie .

Ponieważ klauzula wykonalności została nadana "wyrokowi" w dniu 19 marca 2002 roku, to roszczenie objęte zobowiązaniem dochodzonym wyrokiem już wygasło po upływie 3 lat. czyli 29 marca 2012 r. od dnia umorzenia poprzedniego postępowania które miało miejsce w dniu 28.03.2012 r.

W ocenie powodów , jeżeli wierzyciel wszczął egzekucje na podstawie tytułu wykonawczego, a następnie egzekucja ta została umorzona z powołaniem się na art.823 k.p.c., to stosując w k.p.c. należy uznać ,iż wszczęcie postępowania egzekucyjnego nie może być traktowane jako przerwa w biegu okresu przedawnienia.

Powodowie podali nadto, że należność objęta przedmiotowym "wyrokiem" wynika z umowy przewozu materiałów do budowy dróg i jest świadczeniem okresowym ponieważ usługi transportowe pozwanego według umowy z dnia z 1 marca 2000 r. -były realizowane w częściach ,powtarzały się periodycznie ,stosownie do aktualnych potrzeb i nie mogły być spełnione przez

jednorazowe zachowanie się powoda . W tym przypadku pełne zastosowanie znajduje art. 125 §1 k.c.. Zgodnie z art.792 kodeksu cywilnego roszczenie z umowy przewozu towarów przedawnia się maksymalnie pod 3 latami, ponieważ zobowiązanie to dotyczy działalności gospodarczej. Także po 3 latach ulegają przedawnieniu należności odsetkowe co wynika z ukształtowanego orzecznictwa w tym zakresie ponieważ są to przedawnienia roszczeń o świadczenie okresowe stosuje się do roszczeń o odsetki za opóźnienie także wtedy ,gdy roszczenie główne ulega przedawnieniu w terminie określonym w art.554 k.c.

Roszczenie o odsetki za opóźnienie w zapłacie przedawnia się najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego.

Pozwany J. M. wniósł o oddalenie powództwa w całości zarzucając, że w przedmiotowej sprawie powodowie nie mogą się skutecznie powoływać na szczególny trzyletni rodzaj przedawnienia roszczenia, albowiem roszczenie pozwanego zostało stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu, zatem termin jego przedawnienia wynosi 10 lat.

Według pozwanego, bieg przedawnienia rozpoczyna się z chwilą uprawomocnienia orzeczenia, a zgodnie z treścią art. 123 § 1 pkt. 1 kodeksu cywilnego bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Umorzenie postępowania egzekucyjnego w sprawie (...) w dniu 29.03.2009 roku, nie nastąpiło jak podają powodowie na mocy art. 823 kpc (z urzędu) tylko na zasadzie art. 824 S 4 pkt. 3 kpc i w zakresie roszczenia stwierdzonego w wyroku przerywa ono bieg dziesięcioletniego terminu przedawnienia z momentem uprawomocnienia się postanowienia komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego.

Kolejny dziesięcioletni termin zaczął biec na nowo od kwietnia 2009 roku, a ponieważ samo umorzenie postępowania egzekucyjnego nie pozbawia wierzyciela możliwości ponownego wszczęcia egzekucji komorniczej w przyszłości (art. 826 kpc) pozwany z wnioskiem egzekucyjnym wystąpił w marcu 2013 r. i obecnie toczy się postępowanie egzekucyjne (...).

Powoływanie się przez powodów na charakter należności objętej przedmiotowym wyrokiem czyli świadczenia okresowego - umowy przewozu jest argumentem, na który powodowie mogliby się powoływać do roku 2004, gdyby w tej sprawie nie został wydany prawomocny nakaz zapłaty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Prawomocnym nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 19 lutego 2002 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy nakazał pozwanym T. K., W. K., M. T. i J. T. , aby zapłacili solidarnie J. M. kwotę 40 386,90 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania.

(dowód : kopia nakazu zapłaty z dnia 19 02 2002 r. w sprawie o sygn. (...) k 47 akt sprawy)

Postanowieniem z dnia 28 03 2009 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym (...) umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie powyższego nakazu zapłaty m.in. przeciwko powodom . Podstawą umorzenia była bezskuteczność egzekucji (art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c.). Komornik Sądowy stwierdził , że dłużnicy (powodowie w przedmiotowej sprawie) pobierają świadczenia emerytalno-rentowe, lecz mają już je zajęte na rzecz wierzycieli korzystających z prawa pierwszeństwa przy zaspokajaniu roszczeń i potrącenia nie wystarczają na pokrycie wszystkich należności i nie można w stanie rzeczy prowadzić dalszej egzekucji ze świadczenia dłużników (art. 1025 k.p.c.) Egzekucja z nieruchomości, wierzytelności i rachunków bankowych dłużników okazała się bezskuteczna.

(dowód : postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego k 48)

Zawiadomieniami o wszczęciu egzekucji z 10 04 2013 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym (...) powiadomił powodów , ze na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 19 lutego 2002 r. wydanego przez Sąd Okręgowy w Świdnicy w sprawie o sygn. (...) wszczęto postępowanie egzekucyjne przeciwko powodom.

(dowód : zawiadomienia o wszczęciu egzekucji k 49 i k 51)

Sąd zważył :

Zgodnie z treścią art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;
- 3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Do zdarzeń związanych z niemożliwością egzekwowania zobowiązania należy m.in. przedawnienie roszczenia, na które obecnie powołują się powodowie.

Jednakże powodowie błędnie podają podstawę prawną umorzenia poprzednio wszczętego postępowania egzekucyjnego przywołując art. 823 k.p.c. Postanowieniem z dnia 28 03 2009 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym (...) umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie powyższego nakazu zapłaty m.in. przeciwko powodom . Podstawą umorzenia była bezskuteczność egzekucji (art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c.).

Zgodnie z art. 824. § 1. pkt 3 k.p.c. postępowanie umarza się w całości lub części z urzędu, jeżeli jest oczywiste, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych.

Z kolei art. 826 k.p.c. umorzenie postępowania egzekucyjnego powoduje uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych, lecz nie pozbawia wierzyciela możliwości wszczęcia ponownej egzekucji, chyba że z innych przyczyn egzekucja jest niedopuszczalna.

Skutkiem umorzenia postępowania egzekucyjnego (zarówno w przypadku umorzenia z mocy samego prawa, jak i na wniosek czy z urzędu) jest uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych, czyli przywrócenie stanu prawnego sprzed wszczęcia egzekucji, a także w zasadzie rozpoczęcie biegu materialnoprawnego terminu przedawnienia (art. 125 k.c.).

Jeżeli następnie ustały przyczyny uniemożliwiające egzekucję i nie jest ona niedopuszczalna, egzekucja może być wszczęta ponownie.

Umorzenie postępowania egzekucyjnego powoduje, że w stosunku do roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym bieg terminu przewidzianego w art. 125 k.c. rozpoczyna się na nowo, bowiem wszczęcie postępowania egzekucyjnego spowodowało przerwę biegu przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.).

Warto przypomnieć, że zgodnie z art. 125 § 1 k.c. roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu.

Dziesięcioletni termin przedawnienia roszczeń, dotyczy wszystkich roszczeń, niezależnie od tego, jaki termin przedawnienia był przewidziany przez właściwe przepisy dla roszczenia danego rodzaju. W przypadku więc terminów przedawnienia krótszych niż lat 10, przerwanie biegu terminu przedawnienia przez wytoczenie sprawy przed sądem lub innym właściwym organem ma (w razie wygrania postępowania przez wierzyciela) nie tylko taki skutek, że przedawnienie biegnie na nowo dopiero po zakończeniu postępowania, lecz także ten, że nowy termin przedawnienia (rozpoczynający się od zakończenia postępowania) staje się terminem dziesięcioletnim

Przepis art. 125 § 1 zd. 2 k.c. przewiduje odrębny, trzyletni termin przedawnienia dla roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem lub ugodą sądową (także zawartą przed innym organem lub sądem polubownym) w zakresie roszczeń obejmujących świadczenia okresowe należne w przyszłości. Termin ten ma więc zastosowanie tylko do roszczeń o przyszłe świadczenia okresowe, nie zaś do roszczeń o świadczenia okresowe, wymagalne w toku postępowania.

Niedopuszczalne jest więc stosowanie krótszego okresu przedawnienia po wydaniu nakazu zapłaty także co do należnych odsetek.

Nadto, jeżeli pozwany (obecnie powód) w toku postępowania rozpoznawczego nie podniósł zarzutu przedawnienia to na okoliczność tę nie może się powoływać w uzasadnieniu powództwa opozycyjnego. Powództwo opozycyjne przewidziane w art. 840 k.p.c. nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem. W związku z tym nie jest dopuszczalna merytoryczna zmiana uprzednio wydanego prawomocnego orzeczenia w oparciu o przepis art. 840 k.p.c. (wyrok SN z dnia 12 grudnia 1972 r., II PR 372/72, OSPiKA 1973, nr 11, poz. 222).

Nakaz zapłaty jest orzeczeniem do którego stosuje się na podstawie art. 3532 k.p.c. przepisy o wyrokach. Zarzut przedawnienia roszczenia jako bądź okresowego, bądź związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej winien być zgłoszony w ewentualnym sprzeciwie od nakazu zapłaty. Obecnie obowiązuje inny dłuższy okres przedawnienia z art. 125 § 1 k.c., który nie upłynął, gdyż doszło do przerwy biegu przedawnienia i biegnie ono ponownie od początku.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z regułą z art. 98 k.p.c.

Biorąc pod uwagę powyższe rozstrzygnięto jak w sentencji.